

שהעידו בבת אחת והוזמו –

They testified at the same time and were discredited

Overview

The גמרא reconciled the view that ע"ז למפרע הוא נפסל with a משנה, which had ע"ז pay (זוממין) testified simultaneously regarding the גניבה and the מכירה, and then they were הוזם. Our גירסא clarifies the ruling and the תוספות.

דכיון שהעידו בבת אחת ליכא למימר בשעת עדות טביחה פסולין היו -

For since they testified simultaneously both on the גניבה and the ט"מ, we cannot say that they were disqualified when they testified on the טביחה, for -

אף על גב דלמפרע הוא נפסל² דכיון שהעידו בבת אחת כשרים היו כשהעידו על הטביחה -

Even though the ע"ז is disqualified retroactively to the time he testified, nevertheless, since they testified simultaneously both on the גניבה and the ט"מ, they were כשרים when they testified on the טביחה -

כיון שהיו יכולין לחזור בהן על העדות של גניבה דתוך כדי דיבור³ הוה⁴ -

Since they could have retracted on the testimony of the גניבה, for the עדות of ט"מ was תוכ"ד of the עדות גניבה -

asks: תוספות

ועל מה שפירש בקונטרס⁵ דלא גרסינן והוזמו בבת אחת⁶ -

And regarding this which רש"י explained that the texts do not read, 'and they were discredited simultaneously' on the גניבה and on the ט"מ -

¹ According to the נפסל למפרע הוא נפסל, if they first testified on the גניבה and later on the ט"מ, so later when they were הוזם (on the גניבה) they become פסול retroactively even before they testified on the ט"מ, so the testimony on the ט"מ is invalid, so how can they be מוזם on the ט"מ and pay ד' וה' ד'.

² They first needed to testify on the גניבה, and then immediately afterward (תוך כדי דיבור), they testified on the ט"מ. When they were הוזם later (on the גניבה) they (seemingly) became פסול from the moment they finished testifying on the גניבה, so seemingly when they began testifying on the ט"מ (right after their testimony on the גניבה) they were already (retroactively) פסול לעדות, so the question seemingly still remains how can we be מוזם them on the ט"מ, since they are already פסולים.

³ שלום עליך רבי (ומורי) is the time it takes to say תוכ"ד. Within that time the עדים can retract their testimony, for it is considered as if they did not finish testifying.

⁴ They do not become פסול from the moment they finished testifying on the גניבה, since they can still retract their testimony; they only become פסול the time of תוכ"ד after they finished their entire testimony, and since their testimony of ט"מ was תוכ"ד of their testimony on גניבה, they do not become פסולים, until they finished their testimony on the ט"מ. See (footnote # 12 and) 'Thinking it over'.

⁵ בד"ה ה"ג והלכתא

⁶ This would mean that the הוזמה on the גניבה and the ט"מ took place at the same time.

דבהזמה לא איכפת לן אי בבת אחת⁷ אי בזה אחר זה היה -

For regarding the הזמה, we do not care whether it was simultaneously or one after the other -

ובלבד שהוזמו על הטביחה תחילה⁸ -

As long as they were מוזם first on the טביחה and later on the גניבה;

- פרש"י asks regarding this תוספות

וקשה לרבינו יצחק דמה מרויח בקונטרס בהזמת טביחה תחילה -

The ר"י has a difficulty; what does רש"י gain by having the הזמה on the טביחה before the הזמה on the גניבה -

דאי משום שאם הוזמו על הגניבה תחילה הו' מוכחשים על הטביחה⁹ -

For if the gain is because if they were הוזמו first on the גניבה they would be contradicted on the טביחה -

ואנן אליביה דאביי משנינן דסבירא ליה לקמן דהכחשה לאו תחילת הזמה היא¹⁰ -

And we are offering this answer (שהעידו בב"א והוזמו) according to אביי who later maintains that הכחשה is not the beginning of הזמה; if that is the gain -

אם כן גם כשהוזמו על הטביחה תחילה הו' מוכחשים על הגניבה¹¹ -

If so, then even if they were הוזמו first on the טביחה, they are still מוכחש on the גניבה -

מאחר שהעידו בבת אחת ותוך כדי דיבור כדיבור דמי כדאמר בסמוך לרבי יוסי -

Since they testified simultaneously for the גניבה and the ט"מ, and the rule is that anything which was said תוך"ז is considered as part of the initial דיבור, as the גמרא states shortly (on this עמוד) according to ר"י -

דכי העידו בבת אחת והוזמו על הטביחה בטלה כל העדות משום דתוך כדי דיבור כדיבור דמי -

That when they testified on the גניבה and the ט"מ simultaneously, and they were first הוזמו on the טביחה, their whole testimony is nullified¹² (even the גניבה עדות) since דיבור תוך"ז is like דיבור -

⁷ If the עדות and the הזמה (respectively) were both בבת אחת, certainly the עדים would be חייב for ד' וה' however it is only necessary that the testifying was בב"א, however the הזמה can be זא"ז.

⁸ If the הזמה was first on the גניבה (only), they would have to pay כפל, however their testimony on the ט"מ would be dismissed (since אין גניבה אין ט"מ), and we cannot make a הזמה on rejected testimony, so they would not pay ד' וה'. However, if the הזמה was first on the ט"מ they would need to pay ב' או ג' (4 or 5, minus 2 [the קרן and כפל which is still at this point a valid עדות]), and when they will be מוזם on the גניבה they will pay an additional 2 bringing the total to ד' וה'. See, however, footnote # 12.

⁹ See footnote # 8.

¹⁰ Therefore, once there is a הכחשה on the ט"מ (since they were already הוזמו on the גניבה), there can no longer be a הזמה on the ט"מ.

¹¹ Just as there is a problem if הגניבה תחילה הוזמו, there will be a similar problem if הטביחה תחילה הוזמו.

¹² אביי maintains לפסול למפרע הוא נפסל, so when they were הוזמו, they become לפסול למפרע; they become פסול at the time

concludes: תוספות

ואם באנו ליישב תירוץ זה לסברת אב"י דלקמן דסבר הכחשה לאו תחילת הזמה היא -
So, if we want to justify this answer according to the reasoning of אב"י later,
who maintains (ע"ז למפרע הוא נפסל) (and also that the הכחשה is not the beginning of הזמה) -
צריך לגרוס והוזמו בבת אחת¹³ -

גניבה on the simultaneously הוזמו 'and they were also read, The text will need to read,
and on the טו"מ -

אבל אין לחוש שאין הגמרא חושש עתה ליישב דברי אב"י -
However, there is no need for concern (if the גירסא is not בב"א (והוזמו בב"א), for the גמרא
is not concerned to justify all the words of אב"י (including (הכחשה לאו תחילת הזמה היא היא -
אלא במה שאמר למפרע הוא נפסל -

Rather it only seeks to justify what אב"י said that ע"ז למפרע הוא נפסל -
והולך ומתרץ לפי שיטת המקשה הסובר דהכחשה תחילת הזמה היא כדפרישית לעיל¹⁴ -
So, the גמרא continues to answer according to the view of the questioner, who
maintains (הכחשה לאו תחילת הזמה היא תחילת הזמה, as I explained previously -
וכן לקמן¹⁵ כי משני מתניתין לאב"י אהא דאמר הכחשה לאו תחילת הזמה היא -

And similarly, later when the גמרא justifies the משנה according to אב"י, who
maintains (הכחשה לאו תחילת הזמה היא תחילת הזמה היא -
ומוקי לה כשהוזמו תחילה על הטביחה אין חושש לתרץ למאי דאמר אב"י למפרע הוא נפסל -
By establishing the משנה in a case where they were first הטביחה על הוזמו, the גמרא
was not concerned to answer according to the view of אב"י that ע"ז למפרע הוא
נפסל -

כי לפי זה היה צריך להעמידה כגון שהעידו בבת אחת -
For if that was his intent it would have been necessary to establish the משנה in a
case where for instance they testified simultaneously, which the גמרא does not mention
there at all -

אלא דדרך הגמרא הוא שאין חושש לתרץ אלא הקושיא שמקשה לו:
Rather this is the manner of the גמרא that he is only concerned to answer the
question which he was asked, without attempting to answer all possible questions which
were not posed here.

they testified ועל הטו"מ since they were all said ד' תוכ"ד, so we cannot accept any of their testimony including
הזמה, so there cannot be a situation of the ע"ז paying ד' וה' עדות גניבה, since the עדות גניבה is invalidated before the הזמה
on the גניבה. See (footnote # 4 and) 'Thinking it over'.

¹³ This would make it a 'regular' case of הזמה; there was one הגדת עדות וטו"מ on simultaneously, and one הזמה on
their testimony of טו"מ בב"א גניבה וטו"מ.

¹⁴ See [TIE footnote # 2]. If we maintain תחילת הזמה, the הכחשה תחילת הזמה, because even
though there was a הכחשה previously, it does not prevent a הזמה to take place afterwards because היא תחילת הזמה היא.

¹⁵ עד,ב.

Summary

If we wish to establish the משנה of ד' וה' according to both rulings of אב"י (that ע"ז ע"ז (הכחשה לאו תחילת הזמה and למפרע הוא נפסל הגדה and the הזמה were (each respectively) בבית אחת. The גמרא (generally) replies to the question posed without considering other issues.

Thinking it over

Initially תוספות said (in the case of א"א והוזמו בב"א (העידו בב"א) that even though there was a הזמה on the גניבה and ע"ז למפרע הוא נפסל, nevertheless the הגדה on the טביחה remains valid (since he could be חוזר תוכ"ד).¹⁶ However later תוספות states¹⁷ that (in the same case) if they were הוזמו on the טביחה, the entire עדות is בטל (even the גניבה עדות). How can we reconcile these seemingly two contradictory statements?!

¹⁶ See footnote # 4.

¹⁷ See footnote # 12.